

Nr 288.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete; given Stockholms slott den 14 maj 1948.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Axel Gjöres.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 14 maj 1948.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDEÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för finansdepartementet anför chefen för handelsdepartementet, statsrådet Gjöres, följande.

Sedan frågan om ett vidgat ekonomiskt samarbete mellan Danmark, Island, Norge och Sverige aktualiserats vid ett nordiskt utrikesministermöte i Köpenhamn den 9 juli 1947 upptogs detta spörsmål till närmare behandling vid ett nytt nordiskt utrikesministermöte i Köpenhamn den 27—28 augusti 1947. Därvid beslöts att föreslå respektive regeringar att utse sakkun-

niga med uppgift att gemensamt undersöka möjligheterna att utvidga det ekonomiska samarbetet. De sakkunniga borde i första hand överväga frågan om ömsesidigt stöd under den närmaste efterkrigsperioden men även undersöka möjligheterna till ett samarbete på längre sikt, bland annat frågan om ett fullständigt eller partiellt upphävande av tullgränserna mellan de fyra länderna. Vidare beslöts att tillsätta ett gemensamt utskott för nordiskt ekonomiskt samarbete.

Vid ett utrikesministermöte i Oslo den 23—24 februari 1948 fastställdes instruktioner för ett sådant gemensamt utskott. Detta skulle som ett bidrag till den allmänna ekonomiska återuppbyggnaden efter kriget upptaga de frågor, som voro av gemensamt intresse för de nordiska ländernas ekonomi, och i främsta rummet undersöka möjligheterna, dels att införa gemensamma nordiska tullsatser såsom en förutsättning för det fortsatta arbetet på en nordisk tullunion, dels att nedsätta tullsatserna och begränsa de kvantitativa handelsrestriktionerna mellan de nordiska länderna, dels att utvidga arbetsfördelningen och specialiseringen mellan de nordiska länderna, i samarbete med enskilda näringsgrenar samt närings- och fackliga organisationer, varvid även borde undersökas möjligheterna att främja ny produktion till komplettering av dessa länders näringsliv, dels ock att utbygga redan förekommande handelspolitiskt samarbete utåt. För utskottets löpande arbete skulle upprättas ett sekretariat, och utskottet skulle äga rätt att vid behov anlita sakkunniga och efter bemyndigande av regeringarna tillsätta särskilda underutskott.

Till svenska ombud i utskottet utsågos den 21 november 1947 kanslirådet i handelsdepartementet K. von Horn samt professorn vid Stockholms högskola I. Svennilson.

Utskottet har den 24 april 1948 hållit sitt konstituerande möte i Köpenhamn. Till ordförande valdes nationalbanksdirektören Bramsnæs, Danmark. Utskottet beslöt att hos vederbörande länders regeringar hemställa, att i varje land måtte utses en sekreterare, som skulle stå till förfogande för vederbörande lands ombud i utskottet. De fyra sekreterarna skulle utgöra utskottets gemensamma sekretariat, och sekreteraren i det land, där utskottets ordförande var bosatt, skulle tillika stå till dennes förfogande för erforderlig koordinering av utskottets arbete. Med hänsyn till vikten av det arbete, som skulle utföras, borde sekreterarna vara högt kvalificerade personer. Vidare beslöt utskottet, att en gemensam nordisk tullnomenklatur borde utarbetas samt att varje lands ombud snarast måtte föranstalta om att sakkunniga ställdes till förfogande för dessa arbetsuppgifter.

I anslutning härtill ha *de svenska ombuden* i skrivelse den 3 maj 1948 till statsrådet och chefen för handelsdepartementet hemställt, att till deras förfogande måtte ställas erforderlig, kvalificerad sekreterarhjälp. De ha därvid erinrat om den ansvarsfulla uppgift, som komme att åvila sekreteraren, vilken förutom utförande av sedvanliga sekreterargöromål, skulle upprätthålla löpande kontakt med ombuden och sekretariatet i de övriga nordiska länderna samt med myndigheterna, näringslivet och dess organisationer i

det egna landet. Sekreteraren borde vara heltidsanställd för att kunna bedriva arbetet med önskvärd effektivitet. Det vore att förvänta, att det arbete, som uppdragits åt ombuden, komme att taga ett par års tid i anspråk. Ombuden ha vidare påpekat, att skrivhjälp, kontorsutensilier och arbetslokaler ävenledes måste beräknas draga vissa kostnader, vilka dock syntes kunna hållas på en förhållandevis låg nivå, därest det dagliga arbetet kunde inpassas inom lämpligt statligt organ. I sistnämnda fall skulle utgifterna härför sannolikt kunna inskränkas till avlöning av skrivbiträde samt vissa begränsade kontorskostnader. Till bestridande av kostnaderna för sekreterare, skrivhjälp och kontorsutensilier borde beräknas 26 000 kronor. Vidare måste räknas med resekostnader, vilka sannolikt komme att uppgå till 5 000 kronor om året.

Ombuden ha även hemställt, att medel måtte anvisas till bestridande av kostnaderna för svenska sakkunniga för utarbetande av en gemensam nordisk tullnomenklatur. Ombuden ha i detta sammanhang framhållit, att även för andra uppgifter inom ramen för det nordiska ekonomiska samarbetet syntes sakkunniga behöva anlitas. Det torde icke vara möjligt att på detta stadium göra en hållbar uppskattning av sakkunnigarbetets omfattning. Det syntes dock ombuden sannolikt att arbetet komme att bli betydande. Kostnaderna härför torde, såvitt nu kunde bedömas, icke komma att för nästa budgetår uppgå till lägre belopp än 15 000 kronor.

Vad slutligen anginge ersättning till ombuden vore det svårt att, innan närmare erfarenhet erhållits rörande arbetets omfattning, uttala några mera exakta önskemål. Med beräknat tillägg å 10 000 kronor för ersättning åt ombuden samt för oförutsedda utgifter ha ombuden beräknat de sammanlagda kostnaderna till 56 000 kronor för nästa budgetår.

Departementschefen. Det synes önskvärt, att det nordiska ekonomiska samarbetet snarast igångsättes efter de linjer, som i det föregående angivits. För att detta arbete skall kunna bedrivas ändamålsenligt och effektivt är det angeläget, att de svenska ombuden erhålla kvalificerad sekreterarhjälp samt att till deras förfogande ställas erforderliga medel för resor, skrivhjälp och kontorsmateriel. Jag vill även tillstyrka, att medel anvisas till bestridande av kostnader för sakkunniga.

De av ombuden begärda beloppen för sekreterare, skrivhjälp och kontorskostnader samt resekostnader synas mig skäligen. Jag beräknar alltså 26 000 kronor för sekreterare, skrivhjälp och kontorskostnader samt 5 000 kronor till resekostnader. Vad angår kostnaderna för sakkunniga ha ombuden framhållit, att någon säker uppskattning härav icke för närvarande kunde göras. Såsom minimikostnad har angivits 15 000 kronor. I avsaknad av någon hållpunkt för att bedöma kostnaderna samt med hänsyn till att sakkunniga kunna erfordras även för andra uppgifter än arbetet med en gemensam nordisk tullnomenklatur, synes beloppet kunna godtagas. Vad angår ersättningen till ombuden för deras arbete, torde denna lämpligen böra fastställas, när arbetets omfattning närmare kan överblickas. Medel böra dock redan nu stäl-

Kungl. Maj:ts proposition nr 288.

las till förfogande för ändamålet. Att uppskatta medelsbehovet härför är vanskligt. Det synes dock sannolikt att högre belopp än 8 000 kronor icke bör ifrågakomma. Därest till oförutsedda utgifter avses 2 000 kronor skulle för Sveriges del de sammanlagda kostnaderna för utskottet alltså upptagas till 56 000 kronor. Medlen böra anvisas över ett särskilt anslag under tionde huvudtiteln. Anslaget bör erhålla förslagsanslags natur.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete* å riksstaten för budgetåret 1948/49 under tionde huvudtiteln anvisa ett *förslagsanslag* av . . . . kronor 56 000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Olle Hellberg.